

Prædiken 1.søndag i Advent 28.11.2021 kl.10.

Salmer: 74,862,76, præd, musik,78,gående altergang, 87

Evangelium: Lukas 4,16-30

Første søndag i advent. Adventstiden. Der ligger en ro, over de ord.

Ordet ”julemåned”, det ligger der en travlhed over, fordi julen står og blinker med alt det, vi skal være færdige med til jul.

Men advent – selv om det er samme måned – så giver det en stille fred midt i hverdagene.

Adventstidens fred kommer fra det, vi er på vej til. Det er julenat, der stråler tilbage på os allerede nu. I advent tager vi forskud på den glæde, som vi fejrer julenat.

Der er en indadvendthed over advent. Af flere grunde. Bland andet fordi salmerne og traditionen med at tænde lys i adventskransen får os til at huske tilbage på mange andre advents-tider.

Det er Halvdan Rasmussen, der i et lille digt, hvor han husker tilbage på sin mor og på advent, siger om sin mor: ”Advent. Indadvendt.”

Der er en indadvendthed over advent, både fordi vi sidder og husker tilbage. Men også fordi de salmer og fortællinger, som vi synger og hører i adventstiden, kalder på vores eftertanke. Kalder til ro.

De handler alle sammen om håb. Og kommer os i møde med spørgsmål som: ”hvad håber I på?”

”Hvad er det, I glæder jer til?”

De fire søndage handler på skift om det, vi håber på; om når vores håb ikke er så stærke; om når vi kun håber for

os selv og vores nærmeste. Og om, som i dag, når det, vi håber på, ikke sker, som vi havde forestillet os. Hvad gør vi så? og hvad gør det ved os?

Advent- det kan godt være, vi bliver indadvendte. Men adventstidens håb er udadvendte.

For det er et håb, der omfavner alle. Og hele verden.

Advent med dens indadvendthed, - ja, vi skuer måske tilbage, men den beder os om at kigge frem! Og være modige på fremtiden.

Det er julenat, der allerede nu stråler tilbage på os.

Julenat med dens glæde om fred. Et løfte, der bliver indfriet. Og et løfte, der fornyes. Som en pagt, - hvert eneste år - om guds godhed over alle. Guds velbehag.

Og hér ligger vores håb.

”At forholde sig forventende til det godes mulighed er at håbe.” Det er Søren Kierkegaard, der siger det.

”At forholde sig”- ”forventende” – ”forventende til det godes mulighed” – ”det er at håbe”.

For det meste tænker vi ikke over, at vi går og håber. At vores hverdage er fyldt af håb, fordi vi stoler jo på, at det meget forskellige, vi er en del af, vil gå godt.

Det er, når vi ser håbløse eller når vi selv mærker håbløshed, at det går op for os, hvor helt afgørende og grundlæggende håbet er for vores liv.

Når håbet blegner eller visner og vi erfarer fortvivlelse, desperation, eller resignation, - det er SÅ slemt, at vi vil gøre hvad som helst, for at håbløshed ikke skal få magt igen og ikke skal få fodfæste, - hverken hos de andre eller hos os selv.

At miste håbet er at miste tillid. Man tør hverken tro på gud, på livet, på andre - eller på sig selv. Så nært er tillid og håb forbundet med hinanden.

Tillid til fremtiden, tilliden til hverdagen, tilliden til det godes mulighed, - det er at håbe.

Og derfor er håb ikke en privatsag. Og heller ikke en åndelig dyd. Håbet er kommet som en gave, til hver af os.

Håbet er udadvendt. For her mærker vi, at vi er en sammenhæng; at vores tilværelse ikke kun er vores, - men vi er fælles om den.

Og at den leves i tillid til det godes mulighed.

Vores fortælling i dag fra synagogen i Nazareth, den sætter alt det her på spidsen.

Her hører vi først de gamle håbs-ord, som Jesus læser op fra Esajas: at guds godhed gælder enhver, der savner. For den er rettet mod de fattige, de fangne, de blinde, de undertrykte. Ja, guds godhed er et nådeår fra herren.

Så hører vi, at de - og vi - ikke kun skal skue tilbage, som om det kun var noget, man håbede på engang, og 'hvor var det dog smukt skrevet'; - nej, vi skal skue frem, for det begynder nu.

Og dernæst, at håb er udadvendt, for det har med hverdagslivet at gøre. Nu vil Jesus opsøge de fattige, de undertrykte og de fangne, så de kan se, at godhed er mulig. Deres håb bliver opfyldt: "At håbe er at forholde sig forventende til det godes mulighed" - det vil alle, der savner få at mærke.

Og til sidst griber dagens fortælling så fat i noget svært, som vi også kender.

Nemlig, at det, vi håber på, ikke sker, som vi forventede det. Noget andet sker, noget der også er godt, men ikke som vi havde forestillet os det.

Hvad sker der så med vores håb? Og glæde?

Bliver vi skuffet? Kan vi give slip på det, vi havde regnet med? Kan vi åbne os for den glæde, der kom i stedet? Ja, kan vi *ommøblere* vores forestillinger?

Eller er vi fastlåste? Låst fast i egne meninger, så vi ikke kan se det nye og gode, der er i gang?

Bliver vi småsure, halvbitre. Ikke rasende som mændene i Nazareth, men dog noget, der ligner? nemlig når vi begynder på forfalds-myter om nutiden: 'at den er af lave og det kan kun gå nedad med dannelsen og med hensynet til hinanden. Og fremtiden, ja, den er der grund til at bekymre sig for.'

Og det her er en *risiko*, for alle os, der er over 60!

Måske skyldes det en nostalgi efter en tabt tid og en sorg over at ens egen ungdom er forbi, og derfor har vi svært ved at åbne os for det nye.

Hænger vi fast i resignation, à la: "der ikke er noget nyt under solen?"

Netop dét griber dagens evangelium fat i. Tager fat i os. Det handler lige så meget om os, som om mændene, der jager Jesus ud af byen. Jager vi glæden ud?

Vi kaldes til at se ind i os selv. I en indadvendthed.

Det, der er på spil, er kærlighed til næsten. At guds godhed rammer andre end os selv, - eller rammer på andre måder, end vi havde udtænkt det.

Det er let at se, at de rasende mænd fra synagogen i Nazareth ikke kunne se ud over deres egen næsetip og selvbehagelighed.

Men kan vi?

De var så fokuseret på det, der stod i deres hellige bøger og som de var blevet enige om, og som de havde bygget en forestilling om gud på, at de ikke kunne se det nye, der var begyndt. Kan vi?

Det er dagens advents-tanke til os.

Hvordan vender vi vores håb udad? udad mod verden, udad mod andre. Så det gælder alle.

Og hvordan kan vi få åbnet vores øjne? Sådant så vi får øje på, hvor meget godt, der sker hele tiden mellem mennesker? Fordi det gode er muligt og det sker. Guds godhed sker.

Mændene fra Nazareth var forblændet af deres hellige skrifter. De havde gjort dem blinde. De kunne ikke se det nye, der var ved at ske.

Og det kan genkendes i ethvert tros-samfund.

Men det er også noget, vi genkender i vores samfund og samtid: nemlig, at vi er så forblændede af ord, så vi ikke får set os omkring.

Om vi læser avis eller ser tv-avis, læser bøger eller er på Facebook, eller på andre af Internettets mange muligheder, så er vi mange, der har et *billede af*

virkeligheden, som især stammer fra ord. Ikke fra virkeligheden selv. Men fra andres skrevne og talte ord. Så vi har en masse facts og meninger og udsagn, - og så går vi ud i verden. Med et billede af virkeligheden der allerede er dannet. Og så får vi virkeligheden til at passe til det synspunkt, vi allerede har. I stedet for at se os omkring. Og lytte. Og spørge.

Vi skærer en hæl og hugger en tå – , så det vi allerede mener, og det vi ser, kan passe til hinanden.

Det er i hvert fald en kendt risiko.

(at virkeligheden er noget som vi i en lukket kreds har en mening om – og så er den ”derude” et sted, - det kommer bl.a. frem, når de på TV2 og DR siger: ”derude”; f.x.: ”Pas på jer selv, derude”...)

Dagens fortælling vil have os til at *se os omkring!*

Se op fra avisen, fra skærmen, fra bogen. Se ud.

Vi åbner adventstiden med en fortælling, der vil have os til at åbne vores øjne.

Og det, vi skal åbne dem med, er tillid.

Tillid til det godes mulighed.

Tillid til, at det gode sker. OG sige det højt!

Selv om der er mange bump på vejen, for mange mennesker, og også unødvendige menneskeskabte bump, så sker der også ændringer hele tiden. Mennesker lærer af vores fejl.

Det kan godt være, vi så begår nye, men vi er i stand til at forandre noget dårligt til noget godt. Og det sker hele tiden.

Det gode er en mulighed. Og den sker hele tiden.

Gud godhed sker mellem mennesker hele tiden, i mennesker hele tiden.

Sådan stråler julenats glæde tilbage på os allerede nu.

At forholde sig forventende til det godes mulighed er at håbe.

Amen.